

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KOZGAZDASZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:
Négy hasábon heti sorát 5 kr.
Nagyobb terjedelmű és többzárú
hirdetések alkú szerint a leg-
olcsóbb árértékű díjban fel.
Bélyegdíj minden külön beje-
lásért 30 kr.

„Nyitólát”-ban megjelenő közle-
mény minden heti sora 20 kr.

Hirdetőknek felvételre a kiadó-
hivatalban, KUTASI I. könyv-
nyomdájában, valamint ZICHÉ-
MAN II. köv. íródjában is.

Név nélkül vagy be nem mutatott
beküldött kéziratok nem vétel-
nek figyelembe.
Kéziratok vissza nem ad-
tatnak.

Közlönyek árak:
Helyben és postán küldve
Egy évre 10 frt - kr.
Fél évre 5 . 50 .
Negyed évre 3 . 50 .
Egyes szám 5 kr.

A lapaszellemi ráérőtlenség min-
den közleményfölkész, Vecsey-
hás földrajzi, és szociológusok
bármit is küldönd.

Előfizethető helyben
TELLEDI K. LAJOS és társai
GÁTHY KÁROLY könyv-
kereskedésében és a kiadóhiva-
latban KUTASI I. köv. nyom-
dájában és a postahivatalok
nyomdájában is.

Társaságok.
Tervezés és képek keretezése jutányos árban.
Képek keretezése jutányos árban.
Képek keretezése jutányos árban.

A nyereményekért
kezeskedik az állam.
A nyereményekért
kezeskedik az állam.

Hirdetmény.
A város tulajdonához
alatti boltok folyó évi
városháza tanács-
nyilvános árverésen az
1-8 napjától számi-
három évre, haszon-
adati, melyhez a bé-
mel meghivatnak.
feltételek a városi
kor megtekinthetők.
3. nov. 19.
Kállay Imre
polgármester.

Tisza Kálmán.

(r. e.) Az abszolutizmus rideg szellője lengedez Budapest fölől. Valóban attól tartunk, hogy a tűnő esztendő leáldoztával, épen most éljük alkotmányosságunknak novemberét is, mert az elvekkel, és eszmékkel való az a könnyelmű játék, melyet a kormány elnöke a parlamentben elkövet, lehetetlenség, képtelenség volna, ha a l u l és felül csakugyan léteznék azt a sokat emlegetett alkotmányos érzületet.

A Horvátországba küldött nyugalmazott osztrák generális, a törvényes uton meg nem támadott s — Tisza szerint — törvényesen megbabolázandó szabadsajtó ellen intézett fenyegetések és legkivált utolsó párbeszéde költik fel bennünk azt a meggyőződést, hogy Tisza Kálmán feladata s erőssége Bécs felől eddig az volt, hogy intézkedéseivel utat törjön az abszolutizmusnak, most pedig a csaknem egészen kész uton — megtétette velünk az első lépéseket. Mert az a miniszter, a kit a polgári házasság kardinalis kérdésében, melyről (Szilágyi és Irányi határozati javaslatáról szólva) kijelentette, hogy azok végrehajtásért felelősséget nem vállal és a kérdésben mégis leszavazzák; és az a miniszter, a ki ily parlamentáris vereség után sem köszön le, sőt már azt a sokszor szinrehozott leközlönési komédiát sem tartja szükségesnek eljátszani: az már olyan abszolutisztikus miniszter, a ki megmutatja Bécsnek, hogy ő az a ki — ha kell — kisebbséggel is képes kormányozni. Ugyan-e zárbeszédében foglaltatik azon erkölcsstelen és valóban fellázító cynikus tétel is, hogy az ellenzéki pártvezér soha sem valósíthatja meg az általa hirdetett elveket, s hogy az ellenzék akciója tulajdonképpen — forradalom. Mindkettőt, az elveit feladó minisztert s a felség ablakai alatt demonstratív meneteket vezető pártvezért Tisza Kálmán mutatja fel egy személyben, hogy ezen vétkes elméletek ne maradjanak példa nélkül.

Imé — ide jutottunk azzal a férfival, kinek kormányra jutását a nemzet egy szebb jövő hajnalának tekintette. De tisztelet mégis pártjának, a szabadelvű párt tagjai közül a z o k n a k, kik jóhiszeműleg és vakon követték ugyan vezérüket, ki őket az erő némi látszával kápráztatta el, de oda, a hol a haza szűgyene, veszedelme kezdődik — oda már nem viheti semmi hatalom. És Tisza Kálmán nem tudhatja, mi bár több kiható erővel állására nézve: az új házassági törvény elfogadása, vagy megszavazása Irányinak a kötelező polgári házasság sürgős betervezését célzó határozati javaslatának?

Hajdumegye, — melytől ma bizalmi szavazatot kérnek az ördög számára — szintén gondolkozzék e felett!

Országgyűlés. A keresztény és izraelita közti házasságról szóló javaslat feletti általános vita, szombaton az utolsó stádiumba lépett s az előadói zárbeszéddel vette kezdetét, mire a többi indítványozó mondá el zárbeszédét. Az ülés elején a képviselőpadokon úgy mint a karzatokon kevesen voltak s csak később népesült be a ház.

Literáry előadó hangsúlyozza, hogy nem elvek compromitolása, hanem opporunitás és javaslat álláspontja; Franciaországban is a polgári házasság compromissum eredménye. Németország kettévágta a kérdést, lett belőle kulturharcz s ez a hatalmas német birodalmat a compromissumok terére vezette. Szónok bizonyítja, hogy maga Szilágyi Dezső is, ki pedig ez álláspontot megtámadta, az opporunitás embere, mint az ennek beszéde-ama részéből világosan látszik, melyvel indítványát indokolta. Polemisált továbbá Györryvel is, kimutatni óhajtván, hogy az általa, valamint Szilágyi által a házassági viszonyok illusztrálására felhozott képzelti példák „nem állhatják ki a szigorú bírálatot.” Beszédét a szabadelvűpárt padjairól helyeslések kísérték. Györry Elek a beszéde és indítványa ellen felhozott érvek főbbjeire reflektálva, sikerrel polemizált Mandel, Somsich, Helfy képviselőkkel, az előadóval s a kormányfővel. A dolog érdemére nézve, hogy a tárgyalás

alatti javaslat a jogegyenlőség kifolyása volna, megjegyzi, hogy nem csak ezen oldalról kell a jogegyenlőséget tekinteni; a törvényűgy valódi javaslat alapján létrejöhet 10, 20 vagy 100 házasság keresztény és zsidó között, de ezzel szemben hány száz és ezer keresztény házasság kénytelen türelmetlen állapotokat és viszonyokat türt.

Mandel Pál, Györryvel szemben tesz helyreigazító megjegyzéseket, mire Tisza Kálmán kormányfőnök emelt szót s főleg Györryvel szemben tesz megjegyzéseket; hangsúlyozza, hogy Deák Ferencz a polgári házasságot nem rögtön, hanem „a mikor lehet” mondta behozandónak s így Deák ama beszéde szerinte inkább a kormány, mint Györry álláspontja mellett érvel. — Irányi és Szilágyi hat. javaslatával szemben kijelenti, hogy „ha a ház többsége — ugymond — a határozatot meghozza, a kormány ezen kérdések tárgyalásánál bizonyára köteles figyelemmel lesz azon irányra, amely ezen határozatban van, de köteles figyelemmel lesz az ország általános viszonyaira és érdekeire is, és ezek összvetésével fogja megtenni javaslatát, és a ház, a mely akkor hivatala lesz itéli: éppen azért, mert parlamentben vagyunk, fog dönteni a javaslat felett. De ismétlem, kötelezettséget sem ezen irányban, sem semmi más irányban ily fontos kérdéseknél előre vállalni személyesen hajlandók nem lehetünk.” Érdekesek következő szavai. „E s t. képviselő urak közül azokra, akik ismerik a kormányzat természetét, mások — nem nálunk — merek hivatkozni, hogy a legkövetkező kormányfőnek is — tehát nem szölok azokról, kik irányt is változtattak — a legkövetkező kormányfőnek is amint ellenzék korukban abstrakte oda állítottak, érvényesítették-e valaha abstrakt valóságában, és nem vették-e a kormányon folyó-lembe az ország egyéb viszonyait és követeléseit? Alkotmányos fokozatos fejlıdésben más példát mutatni nem fognak, mert az abstrakt elméleteknek egyszerű megvalósítása nem az alkotmányos fejlődésnek, hanem a forradalomnak a műve.”

Most Irányi és Szilágyi Dezső tarták zárbeszédüket. Előbbi kijelenté, hogy bizonyos tekintetekből hajlandó oda módosítani határozati javaslatát, miszerint a kormány meg e z e n ü l e s s z a k a l a t t, „hanem „m i e l ő b b” adjon be javaslatot az általános kötelező polgári házasságról. Szilágyi Dezső nagy sikerrel foglalkozott az előadói mai beszéde bonczolgatásával s e közben az angol, francia és amerikai nagy forradalmaknak a politikai és polgári jogok s a szabadság tekintetében való nagy jelentősérol kiválóan érdekes fejtegetésekre bocsátkozott. Még szölt P a u l e r miniszter s erre a vita befejeztetett és következett a felállás szerinti szavazás, melynek eredménye az, hogy a tárgyalás alatti javaslat többséggel elfogadott, felállítás és ülve maradás általi szavazás utján A i i g néhány képviselő maradt ülve. Most a határozati javaslatokra került a sor; Györry elesett, csak a szélsőbalról szavaztak rá; Irányi elfogadott; partközönség nélkül szavaztak arra a képviselő, dacára annak hogy a kormány ellen szavazott; végül Szilágyi Dezső visszavonta a maga indítványát.

Az ülés végén Tisza felett Mocsárynak a b a n i m é l t ö s á g betöltése iránt hozza intézett interpellációjára. Tisza előadta, hogy igen is folytatott tárgyalásokat Philipovics nyugalmazott tábornagygyal, ki egészen beletalálta magát a dualisticus rendszerbe s négy évig volt kir. biztos a határvidéken, mely idő alatt az új politikai rendszer hívének bizonyította magát, miért is a miniszterelnök róla meleg elismeréssel emlékszik meg. A tárgyalások megszakadtak ugyan, de nem mintha Philipovics törvénybe ütközött kívánt volna; épen azért fenn van tartva lehetősége annak, hogy ha kell, a tárgyalások újra felvétesse. M o c s á r y válaszában azt mondá, hogy a mostani viszonyok között katonai embert tenni banná, anyni, mint Ausztriát kiszolgáltatni Ausztriának, és lovat adni az elszakadasi végzeteknek. Kijelenti, hogy j o z a n e s s z e l n e m l e h e t f ö l t e n n i, m i s z e r i n t o s z t r á k a t o n a a z a l k o t m á n y o s s á g b a r á t j a l e g y e n. — a mivel nagy zugást és az elnök részéről rendretasítást vont maga után s Tisza a Kálmán is idegenen válaszolt. A ház tudomásul vette a kormányfőnek válaszáat.

— Az iparosok figyelmébe van szerezcsém ajánlani nagy hazánfiának Kossuth Lajosnak előrelátó, gyönyörűen lefektetett elveit, mely így szöli: „Nálunk még könnyen magyarázható okoknál fogva nem vett oly rémulétes alakot a munka és tőke közti harc, mint a törvényhatóságokban, Isten is őrizzen tőle, de hát „Principiis obsta”! Oly kérdés ez, mely minden jóra való ember figyelmét részvételét a legnagyobb mértékben megérdemli; „Szabad földbirtok a földmivelésnek, önálló munkaképesség az iparosnak! Szabad mozgás és olesó forgalom a kereskedésnek!” E három eszmének valósításával lehet megkérlelni a mult századok bűnéinek átkos befolyását a társadalomra, e három nagy eszme a társadalmi körben az, ami az önkormányzatot a politikai körben csak ezek együtt oldhatják meg az emberiség történelmének nagy problémáját! Ezt követelhetik, miután törvénybe nem ütközik, legfeljebb a bécsi gyáripárt sujthatja!” Közli: S. Gy.

Belföldi hírek. — A képviselőház a z b ö l. A zsidók és keresztények közötti házasságkötésről szóló törvényjavaslatot, mely a pénteken végbement szavazás alkalmával elfogadott, megszakítás nélkül részleteiben is letárgyalják. Legközelebbi tárgya a jövedelmi pótdóról szóló javaslat. — A h o r v á t b á n kinevezéséről jelentik, hogy ez irányban elhatározás sem történt.

Külföldi hírek. — Londonban egy Wolff Vilmos nevű zsidó fogtak el, kinek pokolgépeket találtak. Wolff német szocialista vezér s czélya az volt, hogy a német nagykövetségi palotát legbe röptse. — A n é m e t trónörökös Madridba érkezett s a pályaudvarban Alfonz király által fogadtatott. — H e w e t t angol tengernagy elrendelte, hogy a Vörös tengeren állomásozó angol hajóraj az egyiptomi érdekek megvédése czéljából a Földközi-tengeri angol hajóraj több ágyúszádjá által erősíttessek. — L e n g y e l o r s z á g b a n a német és osztrák-magyar határon levő csapatok száma 300,000 főre rug; a birodalom belsejében fekvő csapatok parancsot kaptak, hogy gyorsan vonuljanak a nyugati határra.

Közegészségügy.
I.
Közegészségi miseriák
(y.) Van Debreczen városában egy törvényhatósági bizottság, a mely 12 vagy 14 évi fennállása óta semmit sem tett, ez a városi szervező bizottság. Bizonyára onnan ered a bizottság nemes buzgalma, tevékenysége, hogy mi nálunk nincs mit szervezni, mi nálunk, minden jól van úgy, a mint van és ezen gondolkodásban nem zavarja meg a városi tanács sem. Ugy látszik a városi tanács is hasonlóképen gondolkodik és így nem láttunk eddig és most sem látunk más szervezkedést mint legfeljebb párt szervezkedést.

Maholnap meg lesz a városi tisztújítás, rövid idő választ el tőle bennünket, azt meg tudjuk, hogy a szervezési munkálatokra és ezek megerősítésére sok idő kell — így tehát még az 1884-iki tisztújítás is megcsúszhat, ha a szervező bizottság elejét adna magáról. Még 1882. derekán adatott be a városi bizottsági közgyűléshez egy indítvány, mely szerint, minthogy a közegészségi szolgálat hiányos, elégtelen szaporítottassék meg a közegészségi személyzet. Minthogy ezen indítványt nem sikerült a városi hatóságnak agyonhallgattatni, megvitatta még akkor egy vegyes bizottság, mely aat az egészségi szakközetszágból és a debreczeni orvos-gyógyszerész-egyletből. Ezen vegyes bizottság egyhangú véleménye szerint is elodázhatlan szükségesnek, mondatott ki, a közegészségi szolgálat szabályozása.

Ezen vélemény folytán az egészségügy szakközetszágból választott egy albizottságot, a mely ily javaslat elkészítésére küldetett ki. És immár másfél éve kiküldetésének és a munkának se híre, se hamva. Ez okból jónak látta a debreczeni orvos-gyógyszerész-egylet megsürgetni a városi hatóságot, egyszersmind előke átadta sürgős elintézés végett a város polgármesterének azon javaslatot, mely szerint előadja, mi módon szabályoztassék a közegészségi szolgálat.

De mint minden mi nálunk, úgy ezen javaslat is fennakadt, s elintézés ad graecas calendas tetetett. A debreczeni orvos-gyógyszerész-egyletől a város polgármesterének sürgős elintézés és az egészségügyi szakközetszághoz juttatás végett adatott javaslat imé következő: „Minthogy Debreczen városában a közegészségi viszonyok orvoslása szükségesnek mutatkozik, indítványozzuk: I. A városi közegészségi orvosi személyzet a közkórházi orvosi személyzettel teljesen elkülönítendő. III. Tekintve Debreczen városának, mint törvényhatóságnak területi és lélekszámi nagy-

ságát s tekintve továbbá a közegészségi teendőknél nagyszámát és fontosságát, melyek az 1876 évi XIV. törvényczikkben a 145. és 162. §§. ben foglaltatnak; lehetetlen a jelenlegi tisztai orvosi személyzet számát elégségesnek tartani, annyival kevésbé, mivel a tisztai orvosok fizetése sokkal csekélyebb, semhogy az orvosi magán gyakorlatról lemondhatának: állana tehát a városi orvosi tisztikar a következőkből.

a) A városi tisztai főorvosból és
b) a főorvos alárendelt 3 városi kerületi orvosból.
A városi tisztai főorvos teendői az 1876. évi XIV. törvényczikk 162. §-ban le vannak fektetve, azonban Debreczen városában a területi és lélekszámi nagyságnál fogva, ezen teendők egy egyén által nem végezhetők, ezért a tisztai főorvos hatásköre következőkre terjedve ki:

1. A közegészségi viszonyok eber szemmel tartása, azoktól havi és évnegyedes jelentéstétel és adatok statisztikai feldolgozása.
2. A gyógyszerárak vizsgálata.
3. Ujenczozási bizottságokba közreműködés.
4. Felülvizsgálja mindazon teendőket, melyek a városi orvosok hivatalos munkakörébe tartoznak.
5. Felügyel a hatóság területén levő összes orvosi és egészségügyi személyzetre.
6. Járványok és ragályos kórok fellépése alkalmával a teendők iránt indítványt tesz és a végrehajtásra felügyel.
7. A letelepedő orvosok és bábák okleveleit megvizsgálja és láttaozza.
8. A kuruzslás, előítéletek, babonák kiirtására javaslatokat tesz, és sürgős esetekben rögtön intézkedik.

A városi kerületi orvos hatásköre kiterjedve.
1. A saját kerületében lakó város szegényeinek ingyenes gyógykezelése.
2. A saját kerületében lakó város cselédeknek ingyenes gyógykezelése.
3. A dajkaságba kiadott gyermekek szigorú felügyelete.
4. Saját kerületében teljesíti a himlőoltást.
5. Saját kerületében eszközöli az illető díjak mellett a halottkémleést.
6. Teljesíti saját területében előforduló rendőrorvosi teendőket.

7. A prostitúaltak egy-egy harmadát tenkiunt kétszer pontosan megvizsgálja az illető accidentiák mellett.
8. A tisztai főorvosnak havi és évnegyedes jelentését beterjeszti.
9. Piacz és iskolákra felügyel.
10. Járvány és ragályos kórok fellépése alkalmával a tisztai főorvos által javaslatba hozott óvintézkedéseket végrehajtja.

A városi kerületi orvosok évi fizetése 600 forintban állapítottassék meg.
Ez azon fontos javaslat, melyet mi is teljesen és legjobban ajánlhatunk. Azonban ez csak egy részét képezi a közegészségi miseriák beszüntetésére szolgáló törekvéseknek s másik idevágó fontos ügy, a közkórház újra szervezése, melyre nézve megint az eddig semmit sem tett szervező bizottság figyelmét felhívjuk, valamint a közkórház bizottságot is kérjük a megfelelő intézkedések megtételére. Továbbá elodázhatlan szükséges a meg-megújuló járványok gyengítésére, esetleg kipusztítására a fedett csatornák kiegyesítése, lehetőleg teljes kiépítése, a nyílt árkok beszüntetése, a sártenger száritása, utak kövezése. Mindenekre érelyes hatósági intézkedések kívantatnak meg, — mely érelt azonban sajnos, hiában keresünk városi előjáróságunknál.

A járvány és az iskolák.
(A ref. iskolaszék elnökének felszólalása.)
II.
Tekintetes szerkesztő ur!
Méltoztassék megengedni, hogy soraimnak ismét helyt kérek becses lapjában; nem örömet teszem ezt, de az igazság és kötelesség érzete parancsolja, hogy ezt tegyem.
A „Debreczen” legközelebbi számának „helyi hírek” rovata legelső kiadásában a járvány szűle aggodalmak között egyik legszomorítóbb jelenségek fejei közül a koleraszék elnökének is nyíltan bevallott nézete az, hogy nem látja szükségesnek az iskolák bezárását. Majd végül csak önkönosságuk bélyegeztetik ezen eljárás.
Ezen szerintem alaptalan és méltatlan megtámadásra annyit vagyok bátor megjegyzeni: hogy az iskolák bezárásának joga, — Nincs egyéb megjegyezni valónk, minthogy minden e tárgyban irrottat aggodó s z ö l ö k k ü l t e t b e h o z z á n k s a m i t a j a n l o t t u n k, a b b a n a s z ö l ö k ó h a j t á s á n a k a d t u n k k i f e j e z é s t.

az ide vonatkozó törvény értelmében, épen nem az iskolaszék elnökeinek adatait, hanem a járvány bizottságnak, melynek elnöke a város legelső tisztviselője, tagjai pedig szakavatott orvos urak stb. az iskolaszék elnökeinek csak anyai feladata van itt, hogy jelentését megteszi az iskolák állásáról, főleg a naponként hozzá beérkezett betegülési esetekről, ha t. i. ilyenek terjesztettek be hozzá; de abba hogy az iskolák be, vagy ne zárassanak, semmi döntő szava nincs; hanem igenis kötelessége a bizottság által hozott rendelkezések szigorú végrehajtása, a mit lelkiismeretes pontossággal teljesíti is. Megtette kötelességét már akkor is, midőn a járvány betegség kitése a hatvan utcai fiu és leány iskolákban tudomásra jutott; s jelentése nyomán a bizottság haladéktalanul össze is hivatott, az említett iskoláknak 15 napra bezáratása azonnal elhatározott, sőt az iskolaszék elnökeinek jelenlétében fogantatosított is.

Ez időből fogva a tanítók a járvány bizottság által megrendelő utasításokhoz szigorúan tartják magokat, napi jelentéseket az iskolaszék elnökeihez megteszik; s ha iskolákban betegülési esetek fordulnak elő, az ide vonatkozó jelentések az iskolaszék elnök útján azonnal a városi főkapitány urhoz tétetnek által, ki a betegülők jelentett növekedéseket biztosi által házanként haladéktalanul megvizsgálta, főleg azért hogy a betegek orvosi gyógykezelés alatt vannak-e? s ha nincsenek, hozzájuk orvos küldessék. És ezen vizsgálataknak nem orvos az lón eredménye hogy a bejelentett betegeknek legnagyobb része nem is volt beteg.

Ezenkívül ugyancsak az iskolaszék elnökeinek indítványára elhatározott, hogy az iskolamulatsások szigorúan ne véssenek; sőt azon szülőknek, kik gyermekeik miatt aggodalomban vannak, szabadságokra hagyott gyermekeiknek az iskolától visszatartása, a nélkül, hogy ezen mulasztás beszámíttatnék, vagy bejelentetnék.

A járvány-bizottság bizonyosan jól tudja, hogy mit és miért teszi intézkedéseit a törvény értelmében s kötelességérzetének öntudatában teszi. Tény az, hogy több gyűlésen szóba hozott*) már az iskolák bezárásának kérdése, de még nem látta előjöttnek az időt, hogy ezt fogantatosítsa, részint azért, mert hála az ének, iskoláinkban a betegülések nem oly számosak, hogy iskoláinkat, a szülei még nagyobb megrémítéssel be kelljen zárítani; részint azért, mert még mindig nyílt kérdésül marad fen, hogy vajon növekedéink legnagyobb részének nem sokkal jobb és biztosabb helye van-e a tisztán tartott, naponta több ízben szellőztetett fűtött tanyákban, mint a szűk nepek családoktól lakott nem ritkán egészségtelen levegőjű szobákban? s vajon jobban megátalít-e a járványbetegség, ha az iskolák bezáratván, a tanuló gyermekek nagy része az utcákon, minden foglalkozás nélkül, csoportosan barárog, vagy a szűk szoba egészségtelen levegőjét szívja, mindkét esetben egészségét veszélyeztetve?

En a legközelebbi napokban kir. tanfelügyelő úrral együtt minden elemi iskolát meglátogattam; s mindketten azon meggyőződésre jutottunk, hogy iskoláink a jelen körülmények közt épen olyan népek, mint mások; vannak igen is mulasztók, mint mindig; de nem oly feltűnően mint gondoltuk; van iskola, hol 66 növendék közül 2, a másikban 79 növendék közül ismét 2 növendék hiányzott, holott mint fentebb érintem, a szülőknek szabadságára bízottak, gyermekeiknek az iskolától visszatartatása. A mi pedig az egészségi állapotot illeti 32 iskolában összesen 28 betegülési eset jelentett be, de hogy ezen növekedések mind járványbetegségben szenvednek-e? ezt majd a vizsgálat fogja kideríteni.

*) „Szóba hozott” — s valószínűleg nem ok nélkül.

A »DEBRECZEN« TÁRCZAJA.

Mikor a szív úzérkedik.

Rajz.

Beh sokan mondják, a papok is hirdetik, hogy a házasság az égben köttetik. S mégis hány embert visz az ég pokolba, még itt a földön!

Ohati Arthur szép vagyonnal bíró szülőknek egyetlen gyermeke volt s már zsebében fityeg az ügyvédi diploma is, ezeken kívül még csinos külsővel is dicsekedhetett, nagy úri magatartása pedig növelte tekintélyét.

Arthurt szülei mindig nógatták a házasságra, de ő nem azért volt ügyvéd, hogy csak ügy bolondjából neki ugrott volna. Nem idegenkedett az eszmétől, hanem az a divatos gyengésség vett rajta erőt, hogy olyan életmódot öhajott, a kinek hozományá megfelelő annak a tőkének, a melynek kamataiból egy tisztességes urnót el lehet becsületesen tartani.

Egyszer falura vetődik Arthur s Hegyháti János házában barátságos vendégszerettel fogadtatik. A házi kisasszony különösen kedvében járt. Egész családi unnepele volt, a vendég egyedül Arthur. Örömben uzsolt minden.

Volt is ok a nagy vigalomra, mert hiszen a házi ur épen azon a napon jött haza az ilybői feyházból, a hol őt évig ilt váltóházmisztásért, a mivel perse nem dicsekedhetett.

Ezen jelentésem nyomán mit fog határozni a járvány-bizottság? az egyedül az ő bölcsességétől függ; nekem, mint illetéktelennek az iskolák bezáratását, vagy azokban a tanítás tovább folytatását sem elrendelmem, sem felfüggesztem nem lehet.

Végül szabad legyen még annyit nyilvánítanom, hogy nekem éppen úgy szíveken fekszik az iskolák érdeke, mint a névtelen felszólaló — ha nem csatlakozom — születésűmnek, s a gyermekeknek is életelőttem épen oly drága. Vajha a gondviselés minél előbb elfordítaná tőlünk a fenyegető vész, hogy ne kellene a teendők felett habozva aggodnunk, s ne kellene a szülőknek kedves gyermekeik élete felett remegniük!

Tisztelettel maradván Debreczen 1883. nov. 24.

Némethi Lajos, m. k. ref. lelkész, mint iskolaszék elnöke.

A főiskola köréből.

(Csokonai unnepele)

A tegnapi az ifjúság Csokonai Vitéz Mihály emlékének szentelt. Régi szokás szerint az énekar és zenecsoda közreműködésével a magyar irodalmi és önképző-társulat rendezte az unnepelet, melyre hírlapok útján hivatalos volt a városi nagy közönség is. Epen azért csodálkozásunknak kell kifejezést adni, hogy a rendező-bizottság még csak meg sem kísérlette a kollegiumi tagas diszteremnek elkeresését az unnepele színhelyeiül. Nagyon jól emléksznék ugyan, hogy tavaly zörgött volt ez ügyben a tanáknak, illetőleg a nagytisztelt igazgatóságnak az irodalmi társulat, de bizony sikertelenül, azonban kár volt annakudarc miatt az idén meghátrálni. Most talán több eredménnyel jártak volna el. Mert ugyagynak értesülve, hogy a tekintetes igazgató ur jelen alkalommal várta a gyülesterem elkeresését az unnepele számára. Ez pedig aligha jót nem jelentett. Így meg most az énekerem szűkfalai közt az iszonyu hőstétől és tolongástól majdnem annyit szenvedett a nagy-számú és fényes publikum, mennyi élvezetet a hatóság szavaiat, lelkesítő dalok, csinos zenedarabok és a jóízű humoreszk ügyes felvadásza nyújtottak. Ember, ember hátán volt, mi miatt még csak tapsolni sem úgy lehetett, mint a hogy szerettük volna.

De már ez hagyján. Mennyi szép leány-nak vissza kellett térni már 10 percczel 4 óra előtt, mivel már akkor tömve volt a terem. Ezen eshetőségre is kellett volna számítani. Reméljük, jövőre másképp lesz. No de nemcsak panaszokodni és elégedetlenkedni tudunk mi, hanem — a mi az unnepele szereplőinek sokkal jobb kedvet csinál — dicsérni is, melyre valóban méltókká tették magokat.

Az első szám a zene egytelnek jutott, mely — fuvola kivételével — vonós hangszereiben Belli „Montecchi e Capuletti”-jének szép nyitányját játszotta kitűnő szabotossággal. A rövid, de tartalmas megnyitó beszédet mely a költészet magasztos hivatását az életben híven jellemezte s avatott tollal nyitatta egy Petőfi, mint Csokonai érdemét, Geresny Kálmán ur irta meg, melyet szerző elfoglaltsága miatt Révész Kálmán olvasott fel.

Szavalt három volt s mind a háromról csakis elismeréssel emlékeztünk meg. Kozma Zsigmond, Illyes Bálint magas emelkedésű ódját szavaltta el.

Az ilyen ódát Kozma Zsigmond csakis mely hatással tudja előadni. Volt másik komoly szavaltat is, melyre szinte régi jó ismerős, Kiss Samuel vállalkozott. Szász Károlynak „Angyal és ördög” cz. költeményét adta elő erőteljes hanghordozással és igazi meleg-séggel. A virg szavaltat az irodalmi társulat Erdélyi Imréné bizta és pedig szerencsés választással. Mert Csengey Gusztáv „Clarentauni herczeg”-ével ugyan megvette a közönséget; s talán még nagyobb hatást ér el szavaltó, ha szemközti világítás is van, mely megegyedi ügyes arczjátékát is láthatni.

Az irodalmi társulat ez alkalomra pályadíjat tűzött ki egy humoreszkre. A nyertes d. Kovács János lett, hat pályázó között. Ezt a művet olvasta fel Biber József kinek ügyes hangsúlyozása nagyon emelte a vig ötletekben gazdag humoreszk hatásait.

A közönség nem is maradt haláttalan szerző iránt, kinek a zajos kihívására meg kellett jelenni az éljenzők és tapsolók előtt.

A program legtöbb pontját az énekar töltötte be, Mácsay Sándor vezetése alatt. Különösen tetszetek: „A tihanyi echoboz” „Népdal egyveleg” Mácsaytól, s „A csikó-bőrös-kulacsos” című darabok, melyekét tappsal és éljennel bőven jutalmazott a jókedvű publicum.

Az unnepelet program szerint a zenekar zárta volna be, azonban közkívánatra az ének-karnak előkellett adni a „Riadót” is. Az ifjúság Vilmos vendéglőjében bankettre gyűlt össze.

A kölcsönsegélyző egyesület megalakulása.

Ügybuzgó férfiak által nemrég megpendített azon eszme, hogy városunkban egy kölcsönsegélyző népkban alakítsassék — immár a megvalósulás stádiumába jutott, hála érte a kezdeményezők kitartásának, és városunk polgárságának, mely minden nemes czélnek előmozdítja.

Az egyesület megalakítása ügyében dr. Király Ferencz, Könyves Tóth Kálmán és Jóna Dániel urak által egybehívott értekezletre tegnap délután városunk polgársága nagy számmal jelent meg — osztálykülönbség nélkül. Dr. Király Ferencz üdvözlővel a megjelenteket, röviden előadja az értekezlet célját. Az utolsó évtizedben a pénzügyi helyzet, valamint a hitelképeség javult, de ez a javulás nem a közgazdasági viszonyok jobbrafordultának, hanem a pénzűzésnek, idegen tőke elhelyezéseknek eredménye. De ennek és kis birtokos osztály hasznát nem veheti. Ok nem tudnak hova fordulni, hanem az uzsora pusztításainak vannak kitéve, mert a takarékpénztárak — kisebb kölcsönöket nem szeretnek adni. Szükség van tehát különösen Debreczenben is, egy önszegélyző bankra, mely olcsó kölcsönökkel gyamolítsa az arra rászorultakat. Ily bank alapítására törtétek lépések már 1867-ben is, de az akkori politikai átalakulások a mozgalmat elnyomták; 1872-ben pedig a betört krach hiusította meg az alapítás érdekében tett lépéseket. Itt az ideje, hogy az ige testté váljék, az emberbaráti nemes czél megvalósíttassék.

E bevezetés után előadó, elnök és jegyző választására hívja fel az értekezletet. Dr. Király Ferencz elfoglaltsága miatt az elnöki teendőket nem intézhették, elnökül egyhangulag Könyves Tóth Kálmán, jegyzőül szintén egyhangulag Vado Sándor választanak meg.

Elnök válaszában egy ily egyesület nagy horderejét, felhívja dr. Szántó Sámuel a népkban szervezetének és czéljának bővebb ismertetésére.

Dr. Szántó Sámuel hosszabb ismertetésében a kölcsönsegélyző egyesület célját két részre osztja: első aproti heti kénszerbefizetések által a tökélyűjtést eszközölni; második, hogy az egybegyűlt pénzöb olcsó kamatokra, lassu törlesztésre kölcsönök adassanak. Minden egyes betevő-részvényes tag, s a haszonban osztozik. A betétek maximuma és minimuma az alapszabályokban állapított meg; a legkisebb összeg lehet 20—30 vagy 50 kr.; a legnagyobb egy frt. Az egyesület hátré alakulna. Az aláíró az általa 6 év alatt befizetni kötelezett heti díjjal kölcsönképen felérésben már az első évben kikaphatja, többi részét a következő évben. E kölcsönt többé nem fizeti vissza, hanem a heti-törlesztések által egyenlíti ki. A kölcsönök hat perczentre adtnak. A bank kezelése a legegyszerűbb. A betevő kap egy betéti könyvecskét, mely el van látva számmal, névvel. Erre lehet egy vagy több betétet eszközölni. A befizetés alkalmából n api biztos és

pénztárnok könyvet vezetnek, úgy, hogy minden tévedés ki van zárva. — Ő hiszi, hogy az egyesület megalakításának mi sein áll utjában, mert Debreczennek van nagy közönsége azon osztályokból, melyeknek ily önszegélyző egyesületre szükségök van.

Elnök pár rövid felszólalás után mint határozatot kimondja, hogy az értekezlet szükségét látja az egyesület megalakításának s elnök munkálátok, alapszabályok stb. elkészítésére bizottságot küld ki, melynek tagjaiul, az eszme népszerűsítése céljából beválasztatnak a Debreczenben létező 22 ipartársulat elnökei, továbbá az értekezlet kebeléből Fráter Imre, K. Tóth Kálmán, Huber József, dr. Szántó Sámuel, Serli Ede, Borsos Ferencz, Falk Lajos, dr. Nagy Gábor, Stern József, Szabó Károly, Ormódy Király Eerenz, Kállay István, dr. Vado Sándor, L. Nagy Bálint, Rochlitz Arthur.

Az alapszabályok — elkészültek — után a helyi lapokban közzétették, mire az alakuló gyűlés egybehivatik s az egyesület megkezdte munkáját. Ezután elnök az értekezlet megüdvözölő szavakkal befejeztetnek jelenti ki.

Megyei tisztújítás. Tegnap délután a hajdumegyei bizottsági tagok szép számmal gyűltek össze a megyeház nagytermében — előértekezletet tartandó a közelgő tisztújításra vonatkozólag. — Azonban pozitív megállapodásra nem juthattak, mivel határozott alakot nyert azon körülmény hogy két párt van, a főtisztviselőkre nézve.

Innen kifolyólag, Csapó István bizottsági tag indítványa folytán, a Rá s s 6-párt külön válna a Fröhner szalodába vonult át, az értekezletet megtartani. — Az értekezlet először is elnökül: Czegléd Lajos szoboszlói polgármestert, jegyzőül: Szívós Géza szoboszlói főjegyzőt kérvén fel, kiindulási pontul kimondta, hogy az értekezleten történt megállapodások a jelenlévőkre nézve, erkölcsileg kötelező erővel bírnak.

Ezek után a jelenlévők, számszerint 59-en névleg jknyvbé irattak s a jelöltekre nézve a következő megállapodásra jutottak:

- 1. alispán: Rá s s Gyula, 2. főjegyző: Fekete Sándor, 3. árvaszéki elnök: Kálmán György, 4. ügyész: Szinai Gyula, 5. pénztárnok: Kovács István, 6. ellenőr: Uzonyi Imre, 7. árvaszéki ülnök: Pénzes Sándor, 8. árvaszéki II. oroszló: 9. aljegyző: I. Ferenczy Elek, 10. aljegyző: II. Oláh Károly, 11. aljegyző: III. Veszprémi Zoltán, 12. főszámvé: Somossy Mihály, 13. számvé: Farkas Albert, 14. főorvos: Dr. Varga Géza, 15. alorvos: Király Ferencz és Rhesény István (nyílt kérdés) 16. pénztári tiszt: Ács Nagy Károly, 17. nádudvari járási szbiró: Nábráczky István, 18. segéd szbiró: Lukács Sándor és Oláh Imre (nyílt kérdés) 19. b. ujárói járás szbiró: Csajkó Gyula, 20. segédshiró: Budaházy és Odón.

A II-od aljegyzői állásra vonatkozólag Szoboszló, szabad elhatározását fenntartották.

Ezek után a párt mint ilyen magát permanensnek nyilvánította s egy intéző bizottságot választott, mely hivatta lesz a párt ügyeit a választásig vezetni: Elnök: Czegléd Lajos. Jegyző: Szívós Géza. Tagok: Csapó István, Lukács Dezső, Uzonyi Péter, Rhesény István, Lipovitzky Imre. A jegyzőkönyv ezután a megyebeli községeknek megküldetni határozottat.

A „Bika” szálloda éttermében nyerte aztán az értekezlet folytatását, a hol a jó kedv tetőpontját érte.

Hajdumegye rendkívüli közgyűléséhez.

Első nap. Debreczen, 1883. nov. 26. D. e. főtisztok, Degenfeld-Schomber József gróf főispán a közgyűlést megnyitotta s

megélne valahogy a szegény zsidó, — gondolt Mózi.

Arthur és Malvin vágya teljesült.

Ellaktak a nagy lakodalmat, mely annál nagyobb feltűnést keltett, mivel a jó „elcsinált úgyról” senki sem tudott addig, míg csak a bevezéget tény nem állt a közönség előtt.

Keleti kenyével rendezte be Arthur a lakást szülei házában, a hová imádott nejét vezeté. Még ilt folyt egyszer csak a dárúd.

Es következtek a paradicsomban ringató „mészes betek.” Óh, mennyi üdv rejtett e gondolatban!

Hozzájuk szállt le a mennyország.

Arthurnak már nem volt egyéb vágya, mint hogy neje öhajait teljesítse. Eren leste még álmaid is, hogy azokat valósíthassa.

Kinek telhetett volna e boldogság szemlélésében másnak nagyobb öröme, mint Arthur szüleinek, a kik régi vágyukat immár teljesedve látták. Új határtalan volt pedig örömkük, hogy birtokaikat meg életökben szerencsésen az új „nagyasszony” sokszor nyilvánítt óhajja is kifogástalan teljesülést nyelhetett.

Most már önálló gazdák lettek. De ezzel az urnó kívánalmait és szükségleteit is növekedtek. A piac minden boltjából volt megrendelni való.

A szerelem mámorában elragadtatott férfiu mindenben vakon engedelmkedett. Egy napon előáll az asszony.

— Arthur, kérek, bocsásd el szüleidet

600 frtot. Háromszáz ime, a többiről váltót adok.

Szívesen vállalkozom, fogadom, hogy szerencsem lesz. Tessék itt az új váltó.

Akárhány ürügyet talált Mózi bármely házhoz bekopogatni. Furfangos esze tehát nem hagyta cserben akkor se, midőn N-be Hegyhátiához kellett menni.

Jól fogadták a régi cimborát. Beszélgettek egyről-másról. Mig nem a két „barát” egyedül maradt s a családöt érdeklő bizalmas közlésekre került a sor.

— Ismered te Ohati Arthur ügyvédet? — kérde Hegyháti Mózsitól.

— Oh barátom, nagyon jól ismerem, megbízóimnak igen sok peres ügye van nála, még bosszankodom is rá, nagyon ritkán lehet vele beszélni, mindig tele van felekkel az irodája. Pedig ő náiumk a leggazdagabb úgyvéd, nem is tudom, miért törí magát a perekkel.

— Derék, mosolygott ravaszul Hegyháti bajusza alól, — nézd csak Mózi. Leányom és az ügyvéd ur már jól ismerik egymást. Talán vonalmukat sem tagadhatni. De hát kitudnád azt vinni, hogy Arthur kérje meg Malvint.

— És mit kapnék érte? — Tudod, hogy már nincs pénzem, hanem kötelezem magamat 300 frtig részrede.

— Ha a kisasszony is aláírja: nem bánom. És az alku azonnal írásba is tétett Mózi kívánsága szerint. Kikötöttetv, hogy ez a szerződés csak akkor érvényes, ha a megbeszt — üzlet — sikerül.

— Minden nap csak ilyen üzlet: akkor

előadja. h... gyei közp... kitása is... mindenek... Ó f... örvendete... üdvkivá... tudomásu... Az... kezdett be... közt utas... jonnann... gyakorolh... intézkedé... és a pótv... után, de... ven. hogy... az illető... válik. A jö... nok ügyé... belügymin... A b... hog9 az... frtra emel... megve jöv... ségvetéset... zetre szük... csáttának... A szü... dasági te... tek felszab... hágasát ille... ben belügy... delek kés... zalmi nyilat... ben egyhan... A szá... csetlenség... választmány... szabályrend... A me... bizottság... felolvastatva... A vol... 1878. évi p... szörmény... Hadház 65... sére utasítta... Azon... tól fogva... mintegy 1000... reskedő és... tasselk, elfog... Kaba... ség utcai k... hason, meg... tati jogának... fogadtatik... ket terjeszt... Bőször... ról alkotott... tetik. Tetéte... felvett 3000... intézkedése... Megyei... Kaba közsé... den megjevy... rosnak és Cs... tel mint nem... fedezésére sz... sére kulesul... emennel 239... Egy szer... zói lak hely... 5000 forintot... Megyei... községi pénz... var takaré... évekről, Cse... ról vezetett... tessel elfog... mentetnek a... val, részint... Tetétele... költségvetése

A jö... nok ügyé... belügymin... A b... hog9 az... frtra emel... megve jöv... ségvetéset... zetre szük... csáttának... A szü... dasági te... tek felszab... hágasát ille... ben belügy... delek kés... zalmi nyilat... ben egyhan... A szá... csetlenség... választmány... szabályrend... A me... bizottság... felolvastatva... A vol... 1878. évi p... szörmény... Hadház 65... sére utasítta... Azon... tól fogva... mintegy 1000... reskedő és... tasselk, elfog... Kaba... ség utcai k... hason, meg... tati jogának... fogadtatik... ket terjeszt... Bőször... ról alkotott... tetik. Tetéte... felvett 3000... intézkedése... Megyei... Kaba közsé... den megjevy... rosnak és Cs... tel mint nem... fedezésére sz... sére kulesul... emennel 239... Egy szer... zói lak hely... 5000 forintot... Megyei... községi pénz... var takaré... évekről, Cse... ról vezetett... tessel elfog... mentetnek a... val, részint... Tetétele... költségvetése

A jö... nok ügyé... belügymin... A b... hog9 az... frtra emel... megve jöv... ségvetéset... zetre szük... csáttának... A szü... dasági te... tek felszab... hágasát ille... ben belügy... delek kés... zalmi nyilat... ben egyhan... A szá... csetlenség... választmány... szabályrend... A me... bizottság... felolvastatva... A vol... 1878. évi p... szörmény... Hadház 65... sére utasítta... Azon... tól fogva... mintegy 1000... reskedő és... tasselk, elfog... Kaba... ség utcai k... hason, meg... tati jogának... fogadtatik... ket terjeszt... Bőször... ról alkotott... tetik. Tetéte... felvett 3000... intézkedése... Megyei... Kaba közsé... den megjevy... rosnak és Cs... tel mint nem... fedezésére sz... sére kulesul... emennel 239... Egy szer... zói lak hely... 5000 forintot... Megyei... községi pénz... var takaré... évekről, Cse... ról vezetett... tessel elfog... mentetnek a... val, részint... Tetétele... költségvetése

A jö... nok ügyé... belügymin... A b... hog9 az... frtra emel... megve jöv... ségvetéset... zetre szük... csáttának... A szü... dasági te... tek felszab... hágasát ille... ben belügy... delek kés... zalmi nyilat... ben egyhan... A szá... csetlenség... választmány... szabályrend... A me... bizottság... felolvastatva... A vol... 1878. évi p... szörmény... Hadház 65... sére utasítta... Azon... tól fogva... mintegy 1000... reskedő és... tasselk, elfog... Kaba... ség utcai k... hason, meg... tati jogának... fogadtatik... ket terjeszt... Bőször... ról alkotott... tetik. Tetéte... felvett 3000... intézkedése... Megyei... Kaba közsé... den megjevy... rosnak és Cs... tel mint nem... fedezésére sz... sére kulesul... emennel 239... Egy szer... zói lak hely... 5000 forintot... Megyei... községi pénz... var takaré... évekről, Cse... ról vezetett... tessel elfog... mentetnek a... val, részint... Tetétele... költségvetése

A jö... nok ügyé... belügymin... A b... hog9 az... frtra emel... megve jöv... ségvetéset... zetre szük... csáttának... A szü... dasági te... tek felszab... hágasát ille... ben belügy... delek kés... zalmi nyilat... ben egyhan... A szá... csetlenség... választmány... szabályrend... A me... bizottság... felolvastatva... A vol... 1878. évi p... szörmény... Hadház 65... sére utasítta... Azon... tól fogva... mintegy 1000... reskedő és... tasselk, elfog... Kaba... ség utcai k... hason, meg... tati jogának... fogadtatik... ket terjeszt... Bőször... ról alkotott... tetik. Tetéte... felvett 3000... intézkedése... Megyei... Kaba közsé... den megjevy... rosnak és Cs... tel mint nem... fedezésére sz... sére kulesul... emennel 239... Egy szer... zói lak hely... 5000 forintot... Megyei... községi pénz... var takaré... évekről, Cse... ról vezetett... tessel elfog... mentetnek a... val, részint... Tetétele... költségvetése

A jö... nok ügyé... belügymin... A b... hog9 az... frtra emel... megve jöv... ségvetéset... zetre szük... csáttának... A szü... dasági te... tek felszab... hágasát ille... ben belügy... delek kés... zalmi nyilat... ben egyhan... A szá... csetlenség... választmány... szabályrend... A me... bizottság... felolvastatva... A vol... 1878. évi p... szörmény... Hadház 65... sére utasítta... Azon... tól fogva... mintegy 1000... reskedő és... tasselk, elfog... Kaba... ség utcai k... hason, meg... tati jogának... fogadtatik... ket terjeszt... Bőször... ról alkotott... tetik. Tetéte... felvett 3000... intézkedése... Megyei... Kaba közsé... den megjevy... rosnak és Cs... tel mint nem... fedezésére sz... sére kulesul... emennel 239... Egy szer... zói lak hely... 5000 forintot... Megyei... községi pénz... var takaré... évekről, Cse... ról vezetett... tessel elfog... mentetnek a... val, részint... Tetétele... költségvetése

A jö... nok ügyé... belügymin... A b... hog9 az... frtra emel... megve jöv... ségvetéset... zetre szük... csáttának... A szü... dasági te... tek felszab... hágasát ille... ben belügy... delek kés... zalmi nyilat... ben egyhan... A szá... csetlenség... választmány... szabályrend... A me... bizottság... felolvastatva... A vol... 1878. évi p... szörmény... Hadház 65... sére utasítta... Azon... tól fogva... mintegy 1000... reskedő és... tasselk, elfog... Kaba... ség utcai k... hason, meg... tati jogának... fogadtatik... ket terjeszt... Bőször... ról alkotott... tetik. Tetéte... felvett 3000... intézkedése... Megyei... Kaba közsé... den megjevy... rosnak és Cs... tel mint nem... fedezésére sz... sére kulesul... emennel 239... Egy szer... zói lak hely... 5000 forintot... Megyei... községi pénz... var takaré... évekről, Cse... ról vezetett... tessel elfog... mentetnek a... val, részint... Tetétele... költségvetése

A jö... nok ügyé... belügymin... A b... hog9 az... frtra emel... megve jöv... ségvetéset... zetre szük... csáttának... A szü... dasági te... tek felszab... hágasát ille... ben belügy... delek kés... zalmi nyilat... ben egyhan... A szá... csetlenség... választmány... szabályrend... A me... bizottság... felolvastatva... A vol... 1878. évi p... szörmény... Hadház 65... sére utasítta... Azon... tól fogva... mintegy 1000... reskedő és... tasselk, elfog... Kaba... ség utcai k... hason, meg... tati jogának... fogadtatik... ket terjeszt... Bőször... ról alkotott... tetik. Tetéte... felvett 3000... intézkedése... Megyei... Kaba közsé... den megjevy... rosnak és Cs... tel mint nem... fedezésére sz... sére kulesul... emennel 239... Egy szer... zói lak hely... 5000 forintot... Megyei... községi pénz... var takaré... évekről, Cse... ról vezetett... tessel elfog... mentetnek a... val, részint... Tetétele... költségvetése

nyvet vezetnek, úgy, hogy min-
van zárva. — Ő hiszi, hogy
alakításán mi sem áll utjában,
ennek van nagy közönsége azon
melyeknek ily önszegélyo egy-
k van.

Ár rövid felszólalás után mint
mondja, hogy az értekezlet szük-
egyet megalakításának s elő-
lapszabályok stb. elkészítésére
ki, melynek tagjai, az eszme
szelájából bevalasztatnak a Deb-
z 22 ipartársulat elnökei. to-
zlet kebeléből Fráter Imre,
almán, Huber József, dr.
uel. Serli Ede, Borsos
k Lajos, dr. Nagy Gábor,
Szabó Károly, Ormódy
Ferencz, Kállay István, dr.
ncz, Kertész István, V-
Nagy Bálint, Rochlitz

nyak — elkészültök — után a
zötétetnek, mire az ala-
s egybe hivatik s az
megkezdik működését.
Az értekezlet meleg üdvözlő
zettnek jelenti ki.

Tisztújítás. Tegnap délután a
zottsági tagok szép számmal
a megyeház nagyertermében —
artandó a közelgő tisztújításra.
Azonban pozitív megállapo-
tattak, mivel határozott alakot
almény hogy két párt van, a
név.

Szabolcs, Csapó István bizottsági
yólán, a Rákos-párt külön
szalódába vonult át, az érte-
áni. — Az értekezlet először
z eglédy Lajos szobozói
egyzől: Szívós Géza szoboz-
vén felkiindulási pontot ki-
vén értekezleten történt meg-
lelvőkre nézve, erkölcsileg
bírnak.

A jelenlévők, számszerint 59-en
írattak s a jelöltek nézve a
Papadára jutottak:

Rákos Gyula, 2. főjegyző:
R. 3. árvaszéki elnök: Kál-
4. ügyész: Szinay Gyula,
Kovács István, 6. ellenőr:
7. árvaszéki ülnök: Pé-
árvaszéki II. Orsz Endre,
Ferencz Elek, 10. al-
h Károly, 11. aljegyző: III.
Zoltán, 12. főszámvéví: So-
13. számvéví: Farkas
os: Dr. Varga Géza, 15.
ly Ferencz és Rhénes
16) pénztári tiszt: Ács
17. nádudvari járási szbíró:
István, 18. segéd szbíró:
és Oláh Imre (nyilt kér-
járás szbíró: Csajkos
szbíró: Budaházy Odón.
gyűző állásra vonatkozólag:
ülnöki állásra vonatkozólag
elhatározását fentartották.
a párt mint ilyen magát per-
antotta s egy intéző bizott-
mely hivatva lesz a párt
szig vez tni: Elnök: Czeglédy
Szívós Géza. Tagok: Csapó
Géza, Uzonyi Péter, Rhénes
y Imre. A jegyzőkönyv ezek-
li közsegeknek megküldetni

szalódá éttermében nyerte
et folytatását, a hol a jó kedv
ndkivüli közgyűléséhez.
Első nap.
Debreczen, 1883. nov. 26.
Dr. Degenfeld-Schomber Jó-
közgyűlést megnyitotta s
szegény zsidó, — gondolat
vin vágya teljesült.
gy lakodalmat, mely annál
keltett, mivel a jól elcsi-
nem tudott addig, míg csak
em állt a közönség előtt.
mmel rendezte be Arthur
ánál, a hová imádott nejét
r egyszer csak a daridó.
k a paradicsomban ringató
mennyi üdv rejtett e gon-
le a mennyország.
r nem volt egyéb vágya,
ait teljesítse. Ezen leste
azokat valósthatassa.
volna e boldogság szem-
gyobb öröme, mint Arthur
zi vágyukat immár telje-
patártalan volt pedig örö-
at még életökben szeren-
atták, a miben természé-
gos asszony" sokszor nyil-
gostalan teljeslést nyer-

ó gazdák lettek. De ezzel
és szükségletei is növe-
nden boltjából volt meg-
szegény zsidó, — gondolat
vin vágya teljesült.
gy lakodalmat, mely annál
keltett, mivel a jól elcsi-
nem tudott addig, míg csak
em állt a közönség előtt.
mmel rendezte be Arthur
ánál, a hová imádott nejét
r egyszer csak a daridó.
k a paradicsomban ringató
mennyi üdv rejtett e gon-
le a mennyország.
r nem volt egyéb vágya,
ait teljesítse. Ezen leste
azokat valósthatassa.
volna e boldogság szem-
gyobb öröme, mint Arthur
zi vágyukat immár telje-
patártalan volt pedig örö-
at még életökben szeren-
atták, a miben természé-
gos asszony" sokszor nyil-
gostalan teljeslést nyer-

ó gazdák lettek. De ezzel
és szükségletei is növe-
nden boltjából volt meg-
szegény zsidó, — gondolat
vin vágya teljesült.
gy lakodalmat, mely annál
keltett, mivel a jól elcsi-
nem tudott addig, míg csak
em állt a közönség előtt.
mmel rendezte be Arthur
ánál, a hová imádott nejét
r egyszer csak a daridó.
k a paradicsomban ringató
mennyi üdv rejtett e gon-
le a mennyország.
r nem volt egyéb vágya,
ait teljesítse. Ezen leste
azokat valósthatassa.
volna e boldogság szem-
gyobb öröme, mint Arthur
zi vágyukat immár telje-
patártalan volt pedig örö-
at még életökben szeren-
atták, a miben természé-
gos asszony" sokszor nyil-
gostalan teljeslést nyer-

előadja, hogy e közgyűlésnek feladata a me-
gyei központi választmány (24 taggal) megal-
akítása is a jövő 3 évre, azért indítványozza
mindenekelőtt ennek megejtését.

Ő felségének a legutóbb bekövetkezett
örvendetes családi esemény alkalmából intézett
üdvkívánatokért a köszönő leirat örvendetes
tudomásul vétetik.

Az általános tisztújítás tárgyában leír-
kezett belügyminiszeri leíratra, mely többek
közül utasítást adja, hogy a tisztújítást az
ujjonnan megalapított bizottsági tagok névsora
gyakorolhatja, elhatározzatik, hogy a kellő elő-
intézkedésekről a belügyminiszeri értesítések
és a pótválasztásokra határidőül, hosszas vita
után, decz. 9-ke tüzetett ki, magától értetőd-
vén, hogy a hol a választás szükségtelen lesz
az illető elnökök közreműködése feleslegessé
vállik.

A jövő év elejével elbocsátandó két ir-
nok ügyében még egyszer felirat intéztetik a
belügyminiszterhez.

A belügyminiszter belenyugszik abba,
hog az alispáni lakber 400 frt helyett 500
frtra emeltessék; valamint jóváhagyja a vár-
megye jövő 1884. évi 46590 frtra menő költ-
ségvetését azon megjegyzéssel, hogy a fede-
zetre szükséges összegek évnegyvedenként bo-
csátatnak a megye kezébe.

A szüretelési, tengeri törés és más gaz-
dasági teendőkre, — milyenek a tarlok és ré-
tek felszabadításra stb. kitűzött határidők át-
hágását illető szabályrendeletek alkotása ügyé-
ben belügyminiszeri körrendeletre szabályren-
delet-ek készítettek. Biharmegye hirhirdet bi-
zalmi nyilatkozata a kormányhoz a horvát ügy-
ben egyhangulag tudomásul vétetik.

A száraz malmoknál előforduló szeren-
cselenségek megállítására nézve az állandó
választmány által előterjesztett terjedelmes
szabályrendelet elfogadtatik.

A megyei új szervezet ügyében a 30-as
bizottság által előterjesztett szabályrendelet
felolvasatván, elfogadtatik.

A volt hajdúvárosokat terhelő 1873—
1878. évi pénztári terülményeket illetőleg B-
szörmény 295, Szobozló 128, Nánás 190,
Hadház 65 és Vámos-Pércs 59 frt befizet-
sére utasítatnak.

Azon jelentés, hogy a megye alakulásá-
tól fogva ipar bíróság czimen bevett,
mintegy 1000 frt összegnek a p. ladányi ke-
reskedő és iparos tanocznok oktatására fordít-
tassék, elfogadtatik.

Kaba közsegek kérvénye, hogy a köz-
ség utcai kípallóására 300 frtot utalványoz-
hasson, megadatik Kaba község korsmálta-
tási jogának haszonberbe adása csak elvben
fogadtatik el a bérlek elé új követelménye-
ket terjesztési rendeltetven.

Bőszörmény városnak a letelepedési díj-
ról alkotott szabályzata visszaadati rend-
tetik.

Tetétlen községnek a községház építésére
felvett 3000 frtnyi kölcsön törlesztésére hozott
intézkedése jóvá hagyatik.

Megei számv-ó jelentése Földes és
Kaba közsegek jövő évi költségvetéséről min-
den megjegyzés nélkül jóvá hagyatik. B. Ujvá-
rosnak és Cségeknek költségvetéséből több té-
tel mint nem indokolt töröltetik; s a hiányok
fedezésére szükséges községi pótdó ki-
vetésére kulesul a földadóra nézve amannál 18%
emennél 23% állapittatik meg.

Egyszersmind Ujvárosnak a leeggett jegy-
zői lak helyett újnak építésére előirányzott
5000 forintnyi előirányzata helybe hagyatik.

Megei számvévínek jelentése Tetétlen
községi pénztárról, szegényalapról, Nádud-
var takarékmagtrairnak 1880, 1881, 1882.
évekről, Cségek községi pénztárának 1880. év-
ről vezetett számadásai kisebb-nagyobb kiköté-
tással elfogadtatik, s a kezelők részben fel-
mentetnek a sokszor óvat tételek fentartásá-
val, részint elmarasztaltatnak.

Tetétlen, P-Ladány, Sámson, M-Pércs
kölségvetése helybe hagyatik.

Helyi hírek.

Öngyilkosság a nagyerdőn. Tegnap,
vasárnap délben a nagyerdei fürdő vendéglő-
vendéglőse P a p György ur épen ebédnél
ült, midőn az épület környékén lövés hallat-
zott. A személyzet azonnal oda ment s ott
egy fiatal embert talált véreben fekvő, átölt
fövel. A szerencsétlen fiatal ember neve
Schwarz Ignác, izraelita. Öngyilkossá-
gának oka — aqmit maga előadta — az, hogy
az illetőnek üzleti főnöke, Liederman
Mihály kétezer frtot bizott réá, mint ügynö-
kére, hogy azon gabnát vásároljon. Schwarz
a réá bizott pénzből 60 frtot elköltött volna,
de ezt csakhamar helyretette s gabnát vásá-
rolt. A terménykereskedő azonban a gabna
mennyiségét kicsinyelte s azt állította, hogy
Schwarz őt megcsalta. E vád annyira elke-
serítette a boldogtalant, hogy az öngyilkos-
sághoz folyamodott. A golyó nem találta ha-
lálisan legalább meg élve szállították a kór-
házba. Nem hagyhatjuk felemlelni nélkül P a p
György vendéglősrn urnak azon emberbaráti
tényét, hogy Schwarzot az orvosi segély meg-
érkezéig házába vitette sőt — valódi kereszt-
tyéni szeretettel — ápolta.

A járványügyi bizottság ma délután
gyűlést tart. A mult heti tiszti főorvos jelen-
tekből felemlítjük, hogy a vörhenyben megbe-
tegyült 23 gyermek, eblat 9; a roncsló tor-
lokloknak 9 beteg közül 2 áldozata lett s a
kedvezőtlen arány folyton emelkedik.

Kinevezés. Huszka László helybeli
posta tiszt a b. gyulai postahivatal főnökévé
lett kinevezve.

Szinház. Tegnapelőtt szombaton —
középszámú közönség előtt — a „Kis szá-
kozott" járta. Hallatlan kevéssé becsült az
igazgatóság a maga cassa-reportját, midőn
oly darabot adott az idény eleje táján, a me-
lyet a megelőző idény vége fele adtak elő s
akkor a mulatságos darabot igen jó előadást
ban láttuk. — Most e kedvező bizonyítványt
máskorra kell félretennünk, mert a „nincs
itt hon a m a c s k a" közmondásnak kellett
észünkbe jutnia. — Tegnap, vasárnap — igen
jól hangolt s igen szép számú közönség előtt
— a „Tót leány" került színre. Örléy
Flóra k. a. Siposné asszony, Kiss Mi-
hály, (szönből sebb új dalival), Németh
József, Rónaszék, Nyilasi urak sat.
osztottak az est sikerén.

Lopás a katonánál. A nagycsapó-ut-

czán levő katonai iroda egyik helyiségét, teg-
nap este 9—10 óra közt, kirabolták. A gaz-
tettes 180 forintot lopott el a szekrényből.

A hős Heumann. A mint biztos for-
rásból értetülünk, szombaton d. u. határozott
a Vay György ur és Heumann ügyében össze-
állt becsület bíróság és dr. Heumann Ignác
ügyvédet lo vagias elégtétel adá-
sára képesnek nyilvánította. E becsu-
letbíróság elnöke volt Mecznér Gyula
nyírszabályozási korm. biztos és orsz. gy. kép-
viselő, tagjai voltak Ujházi Farkas, Kál-
lay András, Fráter Sándor és Szu-
nyogh Bertalan urak. Heumann ellen két
becsületbevágó ügy hozott fel; ezek egyike
lett volna, hogy P. A. úrtól egy K. A. úrbőlgy
javára elrendelt árverés elhalasztásáért 100
forintot fogadott el s ez összeget a nyiregyhá-
zai czukrászda előtt vette volna által. Ilyesmit
természetesen bajos bebizonyított. A párbaj
fegyverül, mely e perczen talán már végbe
is ment, pisztolyj választatott. Nyiregyházi
levelezőnk szerint ottani izr. körök lelkes buz-
oításokkal környezik az új Makabit.

Hajdumegye állandó választmányának
tagjaivá megválasztottak: Nagy Kálmán, Czeglé-
di Lajos, Farkas Pál, Csapó István, Soltesz
Farkas, Fekete Lajos, Lukács Dező, Turi
Albert, Orsz József, Kállay Imre, Kovács Ist-
ván, Ujvári Béla, Zlinszky Béla, Molnár Sán-
dor, Hüse Gábor, Szabó Lajos, Szinay Gyula,
Lipovitsky Imre, Rénész István, Ferenczi
Elek, Baranyi Gy., Nánási Oláh Jakab, Osvát
Ferencz, Ludmán Lajos.

Kórházi szökök. Tekintve a járványos
állapotokat, Simonffy Imre kir. tanácsos
polgármester, a járványügyi bizottság gyűlése
azon indítványt tette, hogy a kórház he-
lyiségében a járványt, betegek nem gyógyke-
zeltethetnek s így legalább 2 szobára van
szükség e czélib, melynek felvételével illető-
leg ez ügyben való jelentés tételével a főkapit-
ányi hivatal lett megbízva.

Városi szervező bizottság a jövő hó
folyamában több gyűlést fog tartani; e gyűlé-
seken állapittatnak meg a jövő évben ér-
vényre lépő hivatalok szükségessége, azok
mikénti betöltése és a fizetési módzatok.

Palfy György ur holnapi jutalomjáték-
át újra melegen ajánlják a közönség figye-
mébe. „Mirabeau ifjusága" a leghálásabb da-
rabok közé tartozik s így a jutalomjáték lehe-
tőleg érdekesnek ígérkezik.

Szinház igazgatóságát nem mu-
lasztjuk el figyelmeztetni arra, hogy decz. 2. n
vaz. Vörösmarthy Mihály halának fordulója,
Uthauz itt működése alatt a személyzetnek
ugy is szünetet van — betanulhatnak valamit.
Figyelmeztetjük továbbá, hogy Jókainé
Laborfalvi Róza, nagy művésznők, a vidék t-
öbb helyén álli meg jubileumát. O szal-
valta volt színházunk megnyitó prelogját is.
Tett-e lépéseket az igazgatóság arra nézve,
hogy mi is meggyerjük egy-két estére, mint
p. o. Sz. Fejérvár?

Az iparoskör f. évi nov. 29-én d. u. 5
órákor rendes havi ül. gyűlést tart, melyre
a tagok ezennel meghivatnak. — A z e i-
n ö k s é g. Az iparoskör gazdasági szakosz-
tálya e hó 24-én tartott ülésében megválasz-
tattak elnöknek S t i b e r János, alelnökül
H u b e r József, jegyzőül F á b i á n Lajos
Mór tanár.

Hamary Dániel honvéderületi törz-
orvos, egészségügyi előadó jelenleg városunk-
ban időzik a feltételes és feltetlen alkalmasá-
gu honvéd-ujonczok megállapítása végett.

Szinházi hírek. Krecsányi Ignác szin-
igazgatónk haza érkezett a fővárosból. Illeté-
kes helyeken látogatást tévén, teljesen bizto-
sítva lett számára a budai szinkör, mit ő el-
is fogadott azon esetre, ha a nagy váradi
szinkört nem kapná meg, mit ő csakis
Debreczen és Várad színhügyének jövő érde-
kében hajlandó megtenni. — Vasárnap „Turi
Borcsa" című új népsziműt fog színez kerulni.
— A „K o l d u s d i á k" című híres és
kedvelt operette, a jövő héten fog először
adatni. A kiállítás oly fényes lesz, hogy ritki-
játja párját. — V a d n a i Vilma közönségünk
kedvence hajlandó jövőre a debreczeni szin-
társulatához szerződni. — Szerdán U t h a n
kéznelküli művész fogja magát bemutatni
színpadunkon.

Tisztújítás. Szabolcs megyében a megyei
tisztújítás deczember 28-án fog végbemenni.

Közművelődési szakosztály ma d. u.
5 órákor ülést tart.

Eljegyzés. E hó 24-én tartotta eljegy-
zését városunk egyik kellem s szellemben bá-
jos leányával Piránzsky Zsuzsika kiasszony-
nyal Zvér Ferencz róm. kath. előnyösen is-
merts jeles képzettségű tanár. Az igaz szerelem-
ből kötött frigyre szívből kívánunk áldást.

Megei élet teljesen pezsgésben
van városunkban és lesz is a tisztújítás le-
zajlásáig. Ilyenkor alkalmas helyiséget szok-
tak keresni az értekezletek számára. Ilyennek
tűnt fel a megyeházzal szemben levő jó hírű
F r o h n e r vendéglő, hol a C s a j k o s-
p á r t gyűlése volt az este. A derék ven-
déglős nagy előkészületet tett vengégeinek
ellátására s a kik ott maradtak étkezni, na-
gyon pártolásra méltónak találták e helyet,
ugy tudjuk, hogy a megyei tagok nagy ré-
szének ez lesz jövőre a kellemes találkozási
helye.

Több theologus" azon felszólalására,
mely a „Debreczen" tegnapielőtti számának
„Köz. köréből" cz. rovatában jelent meg, vá-
laszolatjuk, miszerint a hittan-hallgató urak

mellőzése szándékunkban épen nem volt; meg-
hívójuk ha nem is elküldve, de kiállítva lett
— mielőtt a felszólalás részéről megjelent
vólna, melyet engedjenek meg legalább is idő
előtti e k nyilvánitauunk; tekintve, hogy a
bál még csak decz. 8-án tartatik meg. A
gazdászbiál bizottsága.

Mint ügynökök és pénzbeszedők jöve-
delmező állást kaphatnak; oly egyének, kik
munkásságukat jó bizonyítvánnyal igazolni
tudják Singer Co. Debreczen piacuz-utca
2145. sz. alatt.

Hazánk s a külföld

Szettepték a kutyák. Borzasztó eset tör-
tént pénteken késő este a fővárosban. Az állóit
végén a barakk kórház átellenében folyó
építkezéseknél ideiglenesen tartózkodó Böhm
építész udvarán, az örzirete tartott négy nagy
borjungságú komondor 11 óra táján Bakos
János 46 éves napszámot megtámadta és da-
rabokra tépte. Valószínű a felteves, hogy a
nevezett napszámos lopási szándékkal lopöz-
kodott az építész udvarára, de a kutyák által
észrevétetvén, özöbe vettetett. A tolvaj futás
által akart menekülni, mint segélykiáltása el-
árulta, de a kutyák utólerétek és oly düvel
támadták meg, hogy mire a Ludovicyútem
előtt álló rendőr a helyszínre érkezett s a
duhós kutyákat oldalfejével nagy nehezen
szétkergette, a szegény ember már annyira
össze volt marcangolva, —
hogy melléről, lábairól és karjairól roncslot
czafatokban lógtak le a húsdarabok. Még elt,
midőn bevittek a közel levő barakk kórházba,
hol Rieser tanár azonnal hozzá kezdett az
izomroncsok levagdalásához, de e műtét közben
a szerencsétlen ember meghalt, anélkül, hogy
egy szót tudott volna mondani. Kiletét is csak
a későbbi vizsgálat állapította meg. Az est-
ről értesített rendőrség részéről a felügyelet
tartó tisztviselő s a törvényszék részéről
a vizsgálóbíró azonnal megjelentek a helyszí-
nen, felvették az esetet s a még földön fekvő
húsdarabokat összeszedtetvén, bevitették a kór-
ház bonczterembe.

Uj üstökös. Általános volt a vélemény
hogy a most, az éghajlatunk alatt látható 70
év körülfutású üstökös fénye december végén
és január elején erősödni fog. E vélemény
azon alapult, hogy az üstökös fénye szept. 22.
és 23-ikán jelentékenyen csökkent, minek kö-
vetkeztében a fénykifejlődés a földhöz és nap-
hoz való közeledésekor, ami csak január 25-én
fog megtörténni, annak megfelelő is lesz. E
föltevés azonban nem valósult, mert az üstö-
kösnél megtörtént az a példátlan eset, hogy a
fénye ismét megszűnt, daczára a föld és a
nap közelségének, bár a teoriák szerint ép
az ellenkezőnek kellett volna történnie. Ha
tehát az üstökös állapotában semmi külön-
sebb változás történni nem jó, január közepe
felé alig lehet az üstökös szabad szemmel látni.
Az üstökös fényének és sörényének kifejődése
mindaddig határozatlan megállapítható nem volt.
Az üstökös saját fényének megvizsgálására a
Zöllner tanár által szerkesztett photometert
használták. Ez eszköz látcsővel van összekötve,
és fénylőfájának szinkopeivel lehetővé teszi a
csillagképek fényvonalának összehasonlítását.
Az üstökös, vagy a gáztömböket azonban ne-
héz ilyen módon összehasonlítani, amin ujab-
ban egy segítették, hogy tudományos uton
készítettek gázfoltot. Az így alakított photo-
metterrel tett vizsgálat tavaly kiderítte, hogy a
nagy üstökösön valami olyan physikai változás
esett, melynek eredményét spectroskopicus
megfigyelés egyenest ki tudja mutatni.

Vegyes hírek. Nagy tüze ves. Az
állam tulajdonát képező upisti hajógyár,
a melyet Schönichekn bérelt ki és a melyben
saját számájára dolgoztatott, péntek este 9
órákor fele részben leégett. — Szeren-
csétlenül e s g. „Cygne" gőzös Evian és
Ouchy közt vizsgálat tavaly kiderítte, hogy a
nagy üstökösön valami olyan physikai változás
esett, melynek eredményét spectroskopicus
megfigyelés egyenest ki tudja mutatni.

Közgazdaság.

Sortés vásár. Kőbánya, nov. 23.
Az üzlet élénk. — M. urasági, öreg,
nehéz 49.—, fiatal nehéz 51.—51.50. forint.
közep 51.50—, könnyű 52.—. Eredeti
nehéz —, közép 51.—, könnyű —, könnyű
—, —. — Romániai bakonyi. ne-
héz 52.—. — átmeneti, közép 51.—52.—
átmeneti, könnyű —. — átmeneti, eredeti
nehéz —. — átmeneti közép —. —
átmeneti szerbait nehéz 52.—53.— átmeneti,
közep 52.—53.— átmeneti könnyű —.
átmeneti, — hízó 1 1/2 éves élőszulván 4 0/0
ldvonással —. — 9 éves 48.50. — Két éves
hízó a vasutról mázsalva. —. Az áruk
hizalt serteséknél páronként 45 klg. és 4%
levon. klgként értendők. Romániai és szerbait
sertéseknél, melyek mint átmenetiek adtak
el a vevőknek, páronként 3 arany vám fejé-
ben térítetik meg.

Szerkesztői posta.
P. J. urnak Ny-Egyháza. — Félreértés
volt — köszönjük az értekes küldeményt.
Gr. V. S. urnak Budapest. — Schliemann
utján nyert hat „Trähnen-Urne" varakozik.
Sékut. A posta okozhatta — de majd pótoljuk
(távirati. ag intézkedvén) személyesen néhány nap múlva.

Feladó szerkesztő: GÁSPÁR IMRE.
Kiadó KUTASI IMRE.

Hanem Mózi se vette fréfára a dolgot
s beperelte mind az urat, mind az asszonysá-
got. A szerencsétlen férj ekkor tudta meg,
hogy őt mily uton hálózzák körül — balek
völegénynek. Az asszony is megtudta az alkun
müveletét. Most nyílt fel aztán előttök egész
nagyságában a pokol torka.

— Te téttel szerencsétlenné, kezdé az
urnó.

— De bizony te téttel engem azzá, se
rontottad meg egész életemet.

— Ki beszélt először a zsidóval? Te
küldted először hozzám a felbérelt alkust,
hogy engem elámitson, minő boldog leendek
ezzel a derék, becsületes, gazdag urral. S ime
most konyhapézn sincs.

Másnapon az asszony megkezdte a váló-
pert.

A férj nem tett semmi ellenvétést.
Következő héten Mózi megnyerte perét.
A hitelezők rögtön összecsődültek.
Emertült a hajó.

Azon a napon, mikor Arthur birtokait
elárverezték, két fekete koporsót vittek a te-
metőbe a városi kórházból. Egyszől Arthur
kisírte lélekben s testben összetörve szüleit
az örök nyugalom enyhet adó házába.

Szegény Arthur még kiülődött egy évig.
De az éhség és hideg annyira elcsigázta, hogy
öt is kórházba kellett vinni, honnan el is te-
mették. Őt már nem kísérte senki.

Malvin pedig, be sem várva a válóper
eldőlését, még előbb megszökött a vidékről
egy hosszú szakálu német katonával.

Igy lettek mindnyájan — boldogok.

a házunktól, ki nem állhatom már őket,
fogadj inkább nekik másutt lakást.

— Kedvedért edesem mindent megte-
szek. De egyzerre nem lehet. Várj egy pár
napig.

— En most akarom!

Megtörtént. A szegény szülek zokogva
sirtak, midőn ily csufosan kellett oda hagyni
ősi lakhelyüket. Az urnó nevetett utánuk.

No így talán béke lesz.

Dehogy. A fényűzés öröge most foglalta
csak egyszer el pokoli trónusát. Minden nap
sűrűbben hordozták most innen, majd amonnan
a fizetendő számlát. Szegény Arthur kénytelen
volt birtoka erejéig uszni az adóságokba. Jó
reményrel várta folyvást azt is, hogy nejenek
is érkezik valami hozományja; de erre hiába
várakozott, mert neje kelengyjét is neki kel-
lett megfizetni.

Az ár pillanatonként növekedett. Minden
perczen attól félt Arthur, hogy az eltemető
hullám mindjárt összecsap feje felett.

Ily helyzetben keresé fel apósa, hogy
ötezer forintost váltót írjon alá neki. Nagy
vita után megtette, mert meg kellett tennie.
A gazembereknek művészetök az erkölcsi
kényszerítés.

Ugyde már az Arthur hitelmérteke be-
telt, s azt a váltót sem lehetett többé sehoh
értékesíteni. Tehát megsemmisítették azt.

Másnap hire futott a városban, hogy
Hegyháti Jánost befogták — válóhamisításért.

Pedig még Mózi se lón kihamisítva. Vál-
tig sürgőldött forgóldott hol a tekintetes ur,
hol a nagyságos asszony körül, de bizony csak
szép ígéretekkel s üres kézzel bocsátották őt el.

szalódá éttermében nyerte
et folytatását, a hol a jó kedv
ndkivüli közgyűléséhez.
Első nap.
Debreczen, 1883. nov. 26.
Dr. Degenfeld-Schomber Jó-
közgyűlést megnyitotta s
szegény zsidó, — gondolat
vin vágya teljesült.
gy lakodalmat, mely annál
keltett, mivel a jól elcsi-
nem tudott addig, míg csak
em állt a közönség előtt.
mmel rendezte be Arthur
ánál, a hová imádott nejét
r egyszer csak a daridó.
k a paradicsomban ringató
mennyi üdv rejtett e gon-
le a mennyország.
r nem volt egyéb vágya,
ait teljesítse. Ezen leste
azokat valósthatassa.
volna e boldogság szem-
gyobb öröme, mint Arthur
zi vágyukat immár telje-
patártalan volt pedig örö-
at még életökben szeren-
atták, a miben természé-
gos asszony" sokszor nyil-
gostalan teljeslést nyer-

ó gazdák lettek. De ezzel
és szükségletei is növe-
nden boltjából volt meg-
szegény zsidó, — gondolat
vin vágya teljesült.
gy lakodalmat, mely annál
keltett, mivel a jól elcsi-
nem tudott addig, míg csak
em állt a közönség előtt.
mmel rendezte be Arthur
ánál, a hová imádott nejét
r egyszer csak a daridó.
k a paradicsomban ringató
mennyi üdv rejtett e gon-
le a mennyország.
r nem volt egyéb vágya,
ait teljesítse. Ezen leste
azokat valósthatassa.
volna e boldogság szem-
gyobb öröme, mint Arthur
zi vágyukat immár telje-
patártalan volt pedig örö-
at még életökben szeren-
atták, a miben természé-
gos asszony" sokszor nyil-
gostalan teljeslést nyer-

ó gazdák lettek. De ezzel
és szükségletei is növe-
nden boltjából volt meg-
szegény zsidó, — gondolat
vin vágya teljesült.
gy lakodalmat, mely annál
keltett, mivel a jól elcsi-
nem tudott addig, míg csak
em állt a közönség előtt.
mmel rendezte be Arthur
ánál, a hová imádott nejét
r egyszer csak a daridó.
k a paradicsomban ringató
mennyi üdv rejtett e gon-
le a mennyország.
r nem volt egyéb vágya,
ait teljesítse. Ezen leste
azokat valósthatassa.
volna e boldogság szem-
gyobb öröme, mint Arthur
zi vágyukat immár telje-
patártalan volt pedig örö-
at még életökben szeren-
atták, a miben természé-
gos asszony" sokszor nyil-
gostalan teljeslést nyer-

